

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ÅRG.

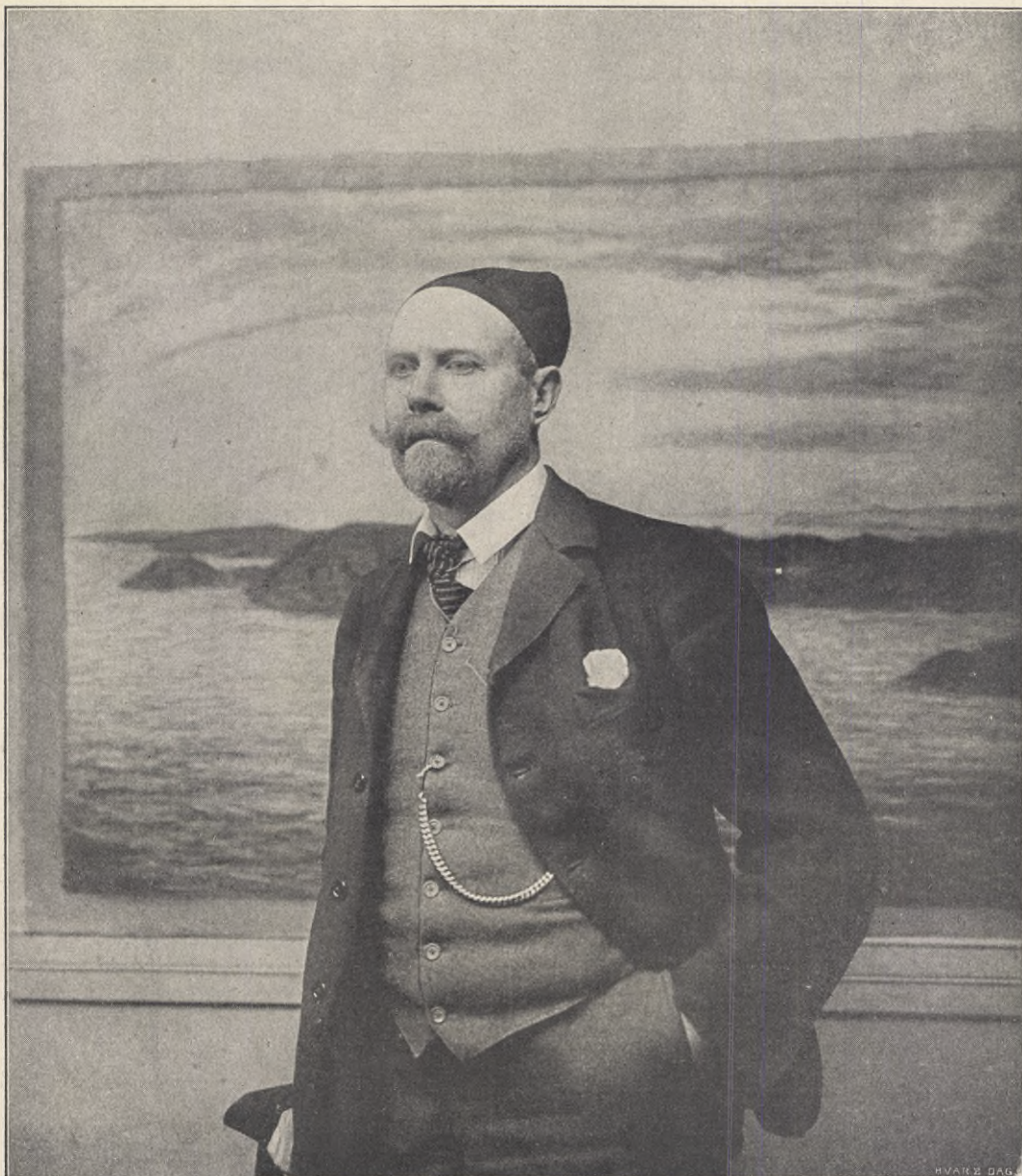
DEN 15 NOVEMBER

N° 7

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Karl Nordström. — Fragment från Konstnärsförbundets i Stockholm utställning i Köpenhamn. — Vår beskickning och landsmännen i Konstantinopel. — En märklig snapshot. — Till HVAR 8 DAGS läsekrets. — Nya och gamla uniformen för positionsartilleriet. — Strandningen vid Bua. — Svenska folkdansens vänner. — Prins Gustaf Adolf å Fredensborg. — Jonas Lie. — Från musikvärlden. — En minnesbild. — Frimurarebarnhuset i Stockholm. — Svenska K. F. U. M.-Kören. — Ny kyrkobyggnad. — Veckans porträttgalleri. — I Gustaf Adolfs stad den 6 nov. — En svensk privatman förklarar det stolta Albion krig. — HVAR 8 DAGS pristäflan.

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KARL NORDSTRÖM.
KONSTNÄRSFÖRBUNDETS ORDFÖRANDE.

Kitoh! Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Sköm—1109.

Med glädje och stolthet har Konstnärslöfvet sett sin stora retrospektiva utställning, som för närvarande äger rum i Köpenhamn, där Charlottenborgs rymliga salar upplåtits för ändamålet, röna en framgång hos vårt södra broderlands publik och kritik så stor, ja, efter hvad det vill synas, så glänsande, att den öfverstigit de djärfvaste förhoppningar. Hvad under då, om allmänhetens uppmärksamhet i vanlig grad fästes vid den man, som sedan 1895 varit löfvet's ordförande, i sig så att säga personifierat dess vilja så som Richard Bergh med mästarehand och för alla tider också fastslagit det i sin i år exponerade stora porträttgrupp af löfvet's styrelse. Den som där bildar medelpunkten, mot hvilken allt graviterar, är Karl Nordström. Han samlar på sig, där han sitter med ordförandeklubban längst uppe vid ändan af det lysande röda bordet, både det starkaste ljuset och alla de andras tankar. På hans ljusa viljefasta ansikte flamlar bakom den lugna ytan ett eldfullt trots, som binder och tjsar dem alla.

Hur väl jag minnes mitt första sammanträffande med honom! Jag hade åtagit mig att skriva om konst i Nordisk Familjeboks Supplement, och jag hade alltså för mina artiklar om levande svenska konstnärer börjat företaga de nödvändigaste intervjuerna. Det ligger en egendomlig spänning i ett dylikt personligt sammanträffande med en konstnär, af hvilken man förut endast har den kändedom ett och annat verk kunnat skänka men som man nu skall utfråga, hvars hjärta och njurar man skall rannsaka, som man med ett ord skall söka förstå för att bedöma något så när rättvist. Min erfarenhet af dylika personliga sammanträffanden är, att man lär mycket af dem, ja helt enkelt, att utan dem ingen konstkritiker i grunden kan lära sig förstå konst och konstnärer. Konstnärnaturer äro i allmänhet öppenhjärtiga och meddelsamma. De ha en viss öfverströmmande inre rikedom på kraft, som gärna vill skaffa sig luft. Och så tala de om sina öden, sin kamp med konstnärliga problem naturligt, rakt på sak, lifligt, och den som förstär ut lyssna med hela sin själ, börjar få en aning om, hur det är fatt med dem.

Emellertid kan det ofta vara ganska svårt att få ordentligt besked. Årtal och data ha konstnärer kanske ännu svårare än andra människor att hålla reda på. Jag mins den gången då jag interviewade Carl Larsson uppe i hans atelier vid Glasbruksgatan på Söder. Hur trefligt och skämtsamt det var hos denne konstnär med den strålade älskvärdheten i hela sitt väsen, men med årtalen var det sannerligen mycket besvärligt!

När jag nu för att interviewa Karl Nordström vandrade ut den långa, långa Roslagsgatan, vid hvars slut, alldeles ute vid tullen, konstnären slagit upp sina bopålar i det gamla Bellmanska värdshuset Lilla Ingemarshof, var det med en viss ängslan jag tänkte på min interview. Jag hade ju nog hört ett och annat om att det intransigenta Konstnärslöfvet's ordförande var en bister herre, och jag undrade just, hur han skulle taga emot en som kom och tog upp hans tid med tråkiga frågor och förhör.

Så var jag då äntligen framme vid Ingemarshof. Det var och är ännu ett gammalt enkelt trefligt hus, som ligger på en liten backe, rätt högt öfver gatunivån, hvarjämte det skjuter något ut öfver gatulinien, hvilket allt gör att det bakom sin höga mur med en stor svart port verkar som en fästning. Jag trädde uppför backen, in genom den stora porten och befann mig på en rymlig gård, som såg så vänlig och ljus ut. Jag tyckte nästan det var som

jag befunnit mig på landet, och samma intryck af något svenskt, enkelt och landligt fick jag, då jag steg upp för trappan och ringde på. Jag kom in i en enkel men med distinguerad smak ordnad väning, och jag kan inte säga, med hvilken okonstlad rättframhet och älskvärdhet den fruktade »bistre» tog emot mig. Det var den bästa interview jag någonsin haft. Klart och redigt besked fick jag om Karl Nordströms hela konstnärskarriär, från dess mycket knaggliga begynnelse, då den bohusslänske ynglingen tre gånger förgäfvets sökte från akademiens principskola nå upp i »antiken» och samtidigt var elev af Perséus till den första utländska studiefärden i sällskap med kamraten von Saltz till Belgien och Paris 1880—82, då Manet och de andra franska impressionisterna blefvo hans liksom de andra unga svenska parisarnes läromästare och Sturm- und Drang-perioden med all dess friska värkänsla och alla de bittra, ja nära nog förtviflade stunderna tog vid, och slutligen återvändandet till hemlandet, där under många försök och framför allt många och långa års tråget arbete det skulle lyckas Nordström att riktigt intränga i och konstnärligt återgifva den svenska naturen i dess egendomlighet. Och tänk, årtalen trillade som ärter ur munnen på denne konstnär. Aldrig hade jag träffat en målare, som hade så klart reda på hvad som hänt honom och ett så tydligt begrepp om hvilka faktorer inverkat på hans utveckling. Där var fransmannen Gauguins dekorativa förenkling, där var danskarnes intima naturstudium och fina känslighet, där var kamraternas i Varberg 1893—95, Richard Berg och Nils Kreuger, där var Visby och Gotland, där var framförallt fäderneön Tjörn.

Min anteckningsbok var tämligen fylld, när jag åter lämnade Ingemarshof, och jag glädde mig åt det rika materialet till min biografi öfver den märklige konstnären. Men »olyckan var framme», som folk bruka säga, när de själfva äro slarfviga — jag förlorade mina anteckningar och kunde omöjligt hitta dem. Lexikonets tryckning började betänkligt nära sig den ödesdigra bokstafven N., och till sist måste jag be om en ny seans, hvilken jag för att mildra oförsämdheten i min begäran bad att få förbinda med en konsert på Musikaliska Akademien, där Brahms Johannes-passion skulle uppföras. Utan ett enda ord af missnöje, tvärtom med lika stor öppenhet och lika älskvärdt lugn underkastade sig mitt offer ännu en gång interview-torturen, och sen följdes vi åt till konserten.

Det intryck jag från första början fått af Karl Nordströms på samma gång viljestarka, eldiga och försynt finkänsliga natur har sedermera vid hvarje nytt sammanträffande ytterligare stärkts, och jag har äfven fått en känsla af att det hos honom finns en ovanlig harmoni mellan människan och konstnären. Den förras olika sidor afspegla sig klart i konstnärens verk.

Det är också på tiden, att jag talar litet om Nordström såsom målare. Det är som jag antydde i främsta rummet sitt eget kärleksfulla och talmodiga studium af sin hemlandsö Tjörns nakna klippor och gröna dalar han har att tacka för den höga ståndpunkt han nu nått och så vackert förstår att häfda. Det är det svenska västkustlandskapets skönhet han isynnerhet ger oss i sina tafvor, dess stolta karghet, starka färgprakt och tysta drömmeri. Det har varit en lång och hård konstnärskamp som Karl Nordström utkämpat, och den veka melankoli, som jag tror alltid legat djupast i hans lymne, har slutit sig som en kärna i det goda stål, som också fanns i botten hos honom och som blifvit till ett pansar

af seg oböjlig energi. Hans konst visar på ett gripande sätt denna dubbelnatur: fastheten har där förmått sig med en drömmares mjukhet, han kan måla ett berg så präktigt handfast och plastiskt som ingen annan och på samma gång gjuta öfver det den mjukaste blåa drömdager.

Fürstenbergiska samlingen äger tvänne mästerliga verk, hvilka förträffligt representera dessa båda motsatta poler inom Karl Nordströms målarebegåfning, det ena med drömmarlynnet öfvervägande, det andra med kraftlynnet i första planet.

Den första af dessa taflor kallas »Varbergs fäste». Det är solnedgången. Bakom den gamla 600-åriga fästningen, som ligger begrafven mellan sina höga vallar ute på en udde i hafvet, går just solen ned, så att murarnes och vallarnes massa aftecknar sig mörk och fast sluten mot en gloria af ljus, medan i förgrunden hafvet svallar upp i en lång dyning. blått och skimrande. Det är allt, men hvilken dunkel mättad färgprakt, hvilken obeskrifligt sammangjuten stämning af på en gång gammal romantik och den eviga förtrollningen i en skymningsstund vid hafvet.

Den andra taflan heter »Landskap från Tjörn» och är några år senare målad. Här kommer kraft-

och praktlynnet, som är lika svenskt som melankolien, till sin fullaste rätt. Jag vet mig aldrig ha sett ett så praktfullt stycke af Nordström. Framför oss ligger ett af målarens älsklingsberg lysande rött i aftonsolen. Fast och ståtligt med alla sina klyftor och skårer reser sig det röda berget högt i ett lugnt och gladt majestät, medan fälten framför lysa saftigt gröna och varmt moget gula och nymånens bleka skära på himlen.

Men icke mindre än genom sina taflor, af hvilka många under årens lopp fått sin plats i de 3 skandinaviska folkens offentliga gallerier, har Nordström vunnit rykte genom sina kolteckningar dels i svart och hvitt dels med underlagd färg. Richard Bergh har berättat, huru Nordström redan i sin ungdom tjusade sina kamrater med kolteckningar, i hvilka ett starkt lidelsefullt patos tog sig uttryck. Som fullmogen konstnär har han särskildt under perioder af sökande alstrat en mängd dylika teckningar af stor kraft och betagande stämningsrikiedom. Jag erinrar blott om en: den i fjol utställda Ragnmolnet, ett väldigt skylandskap af en verkligt majestätisk hållning och utfördt med en så lugn säker kraft, en så utomordentligt fin känslighet, att denna lilla teckning i svart och hvitt måste räknas till konstens klassiska verk.

FRAGMENT FRÅN KONSTNÄRSFÖRBUNDETS I STOCKHOLM UTSTÄLLNING I KÖPENHAMN.

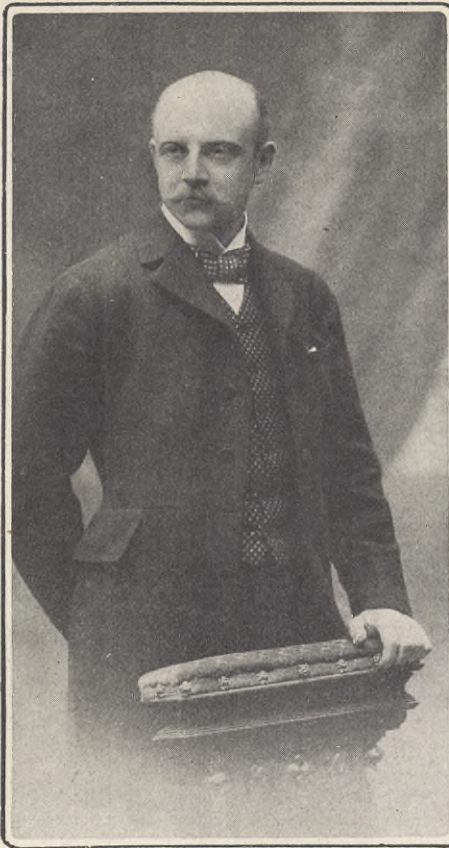
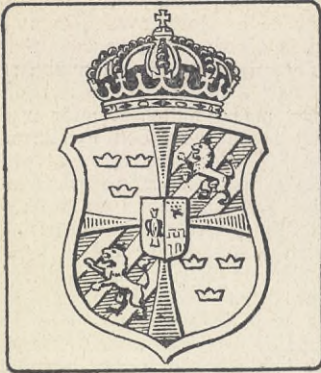
Dessa små interiörer visa endast ett ringa fåtal af de många förträffliga, af dansk kritik och publik i hög grad berömda konstverken. Man igenkänner taflor af Karl Nordström, R. Bergh, Liljefors m. fl.

Foto. Fred. Riese, Köpenhamn.

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverarsare Skalm—Öbg.

VÅR BESKICKNING OCH LANDSMÄNNEN I KONSTANTINOPEL.

Attachén, Fil. Dr.
F. R. MARTIN.

Envoyén, Friherre
H. J. BECK-FRIIS.

Vice Konsuln, Grefve
B. MÖRNER.

Oroligheterna på Balkan hålla f. n. uppmärksamheten mer än vanligt fäst å det turkiska rikets huf-

vidstad. I sin sträfvan att framkalla krig mellan Turkiet och Bulgarien, ja, hvilken makt som helst i

Foto, Berggren, Konstantinopel.

SVENSK-NORSKA MINISTERHOTELLET I KONSTANTINOPEL.

Klisché; Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Skånska

Europa, ha de upproriska macedonierna icke ryggat tillbaka för några medel, såsom sprängning af europeiska järnvägståg och ångbåtar, och i själva Konstantinopel hotades alla ambassader och legationer den 1 sept. af bombkastning, hvilken komplott dock i tid upptäcktes. Under dessa förhållanden är vår beskickning i Konstantinopel ett ämne för dagen, oafsedt att ensammnas medlemmar i sommar tillträtt sina platser.

Det har mången gång uttalats att det är onödigt för Sverige och Norge att hålla diplomatiska representanter vid Bosporen. Men Sveriges förbindelse med Turkiet är af gammalt datum, ty långt innan Karl XII gjorde den riktiga slutsatsen, att Turkiet skulle vara en naturlig bundsförvant till Sverige mot den gemensamma fienden, existerade politiska relationer. Bl. a. sände Gustaf II Adolf 1632 ett sändebud till sultanen för att söka hans bistånd. Från 1657 har Sverige oafbrutet eller med obetydliga afbrott varit representeradt, och det kan mer än väl hända, att sådana tilldragelser inträffa, att det är en oomtvistlig fördel att de förenade rikena äga en beskickning i Konstantinopel.

Bland Sveriges och sedermera Norges representanter härstädes märkas flera med namnet Celsing, vidare namnen Sibbern, Burenstam, greve C. Wachtmeister, O. M. Björnstjerna m. fl. F. d. ministern i Köpenhamn, frih. Lave Beck-Friis, var legationssekreterare och chargé d'affaires i slutet af 1850-talet. En brorson till honom har nu efter greve Steenbocks långvariga tjänst intagit posten som envoyé extraordinaire et ministre plénipotentiaire vid Högå Otto-manska Porten.

Den svensk-norska legationen, hvilken äfven öfvervakar Danmarks intressen, har ett residens, som

Foto. Berggren, Konstantinopel.

Kliché: Bengt Sjöfverpare.

SVENSK-NORSKA KONSULATBYGGNADEN I KONSTANTINOPEL.

På trappan står attachén D:r Martin.

Foto Berggren, Konstantinopel.

Kliché: Bengt Sjöfverpare.

TJÄNSTEPERSONAL VID SVENSK-NORSKA BESKICKNINGEN I KONSTANTINOPEL: Portvakten och Kavasserna.

är ett af de vackraste i Konstantinopel. Beläget vid Grande rue de Péra, omfattar det en stor och värdefull egendom, som blifvit skänkt till svenska staten af en Celsing på villkor att om beskickningen skulle indragas och egendomen säljas, penningarna skola tillfalla familjen Celsing. Ministerhotellet är, såsom bilden visar, en prydlig trevåningsbyggnad, i hvars nedre våning expeditionslokaler äro belägna. Bakom hufvudbyggnaden är en terrass, nedanför hvilken sträcker sig en trädgård, där både fikonträd och vinrankor trivas. Till vänster ligger en flygelbyggnad, där vice konsuln har sin bostad, och längst ner i trädgården finnes en liten träkyrka, uppläten åt protestantiska greker.

Envoyén frih. Hans Joachim Beck-Friis har endast några få månader varit på sin post men har redan genom sin ovanligt sympatiska personlighet och sin på många områden, äfven utom det diplomatiska, framstående begåfning vunnit berättigad popularitet. Frih. Beck-Friis är son till framlidne greve Beck-Friis å Börninge och hans maka, f. Nordenfelt, samt har förut tjänstgjort i Paris, Berlin, Petersburg, Washington m. m.

Attaché vid beskickningen är fil. d:r Fredrik Robert Martin. D:r M. innehar sedan länge ett uppuret namn som forskare — vi behöfva endast erinra om hans undersökningar i Moskva rörande svenska skatter i ryska statens ägo. I Orienten är d:r M. genom talrika resor väl hemma, och han utbildar sig som bäst i turkiska språket för att blifva drogman, en post som fordrar verkliga studier och

stor bildning. Hos några beskickningar har drogmanen rang före legationssekreteraren. Som bekant gjorde d:r M. för några år sedan en resa till Sibirien för att söka efter André. Vice konsulsbefattningen uppehålls tills vidare af grefve Birger Mörner, för den stora allmänheten mera bekant som skald och prosaförfattare än som konsulttjänsteman. Grefve Mörner, som förut tjänstgjort i Helsingfors, Genua och Barcelona, har efterträdt den be-

Hoffotografen
G. BERGGREN
i Konstantinopel.

EN MÄRKLIG SNAPSHOT.

Efter fotografi.

2

FRANKRIKE—RYSSLAND. 1

De bägge stormakternas utrikesministrar, Monsieur Delcassé (1) och Grefve Lamsdorf (2), hade nyligen en överläggning i de viktiga Östasiatiska frågorna. Vår bild synes tyda på ett visst samförstånd mellan de tvänne allierade.

kante Ch. Fredholm, som dragit sig tillbaka och bostatt sig i Sverige, och har trots sin jämförelsevis korta tjänstetid hunnit göra sig bemärkt som en mycket dugande tjänsteman. Grefve M. innehar äfven posten som konsulsatsdomare i Levanten.

Tjänstepersonalen vid legationen ha vi äfven här afbildad. Den längste är portvakten Giacomo, montenegrin till börden och klädd som sådan. Längst till höger står 1:ste kavassen (kavasser äro ett slags »jägare», hvilka skola vara turkiska undersåter och finnas vid alla beskickningar) Ali efendi, en albanes, prydd med två svenska medaljer och liksom de öfriga en turkisk orden; i midten står 2:dre kavassen, Achmed Aga, en turk från Mindre Asien.

Dessutom finnes en dalmatisk kammartjänare och en grekisk trädgårdsmästare — alltså en rätt kosmopolitisk personal.

* * *

Det begränsade utrymmet nödgar oss att vara särdeles kortfattade, men vi vilja icke afsluta dessa rader utan att nämna några ord om de landsmän utom beskickningens medlemmar, som bo i Konstantinopel. Det är i sanning lätt gjordt, ty den stationära svenska kolonien består af hoffotografen G. Berggren med familj. Hr B. kom till Konstantinopel redan 1866 och har sin atelier i närheten af den svenska legationen. Inom sitt yrke åtnjuter hr B. stort anseende och har bl. a. för Anatoliska järnvägsbolagets räkning utfört storartade fotografiska arbeten. I atelieren biträdes hr B. af en nevö, fröken Hilda Ullin, som nu i 20 år vistats i Konstantinopel. Trots den långa vistelsen i främmande land tala de båda svenska utan brytning och följa med intresse händelserna i hemlandet.

Till landsmännen kan ju äfven godt räknas den norskfödde skeppsmäklaren Th. Reppen, i hvars gästfria hus skandinaver alltid äro välkomna.

Gustaf Åsbrink.

TILL HVAR 8 DAGS LÄSEKRETS.

Sedan den ständiga ökningen i HVAR 8 DAGS upplaga nu drivvit denna till sådan höjd, att dess tryckning nödvändigt måste betinga större utrymmen än hvad det Tryckeri — *Bonniers Tryckeri Aktiebolag* — numera kan och vill afstå, hvilket hittills omhänderhaft det typografiska arbetet med tidningens framställande, så har HVAR 8 DAG måst inreda eget Tryckeri — jämte sätteri och bokbinderi —. I samma hus — *Korsgatan 12* — dit tryckeriet blifvit förlagdt finnas präktiga lokaler för Redaktionen, Expeditionen och Annonsbyrån. Det är för HVAR 8 DAG en angenäm plikt, att till Bonniers Tryckeri Aktiebolag och den del af dess personal, som haft arbete med tidningen, få framföra sitt tack för det intresse och för den omsorg och skicklighet som i och för detta arbete blifvit nedlagdt.

Trots all omtanke för en hastig flyttning, kan dock något dröjsmål med härnäst utkommande häfte af tidningen tänkas uppstå — ehuru detta alldeles ej är sannolikt — hvarför vi redan nu utbedja oss öfverseende i så fall.

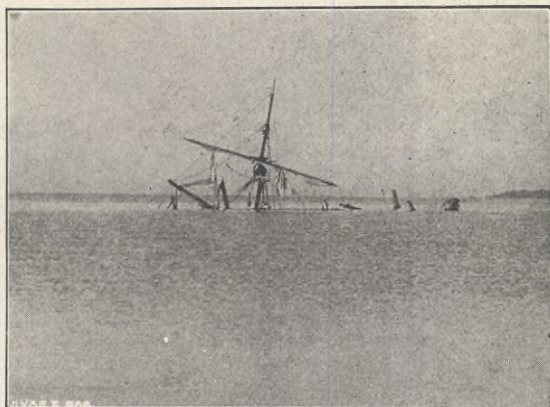
Redaktionen.

H. S. D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Våra bilder återgifva den gamla och den nu fastställda uniformen för Positionsartilleriet. Den nya är för Sergeants grad, och skiljer sig från den för menige endast genom kragen och ärmuppslagen. Den gamla uniformen kan vara af intresse som "minne".

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfverparre.

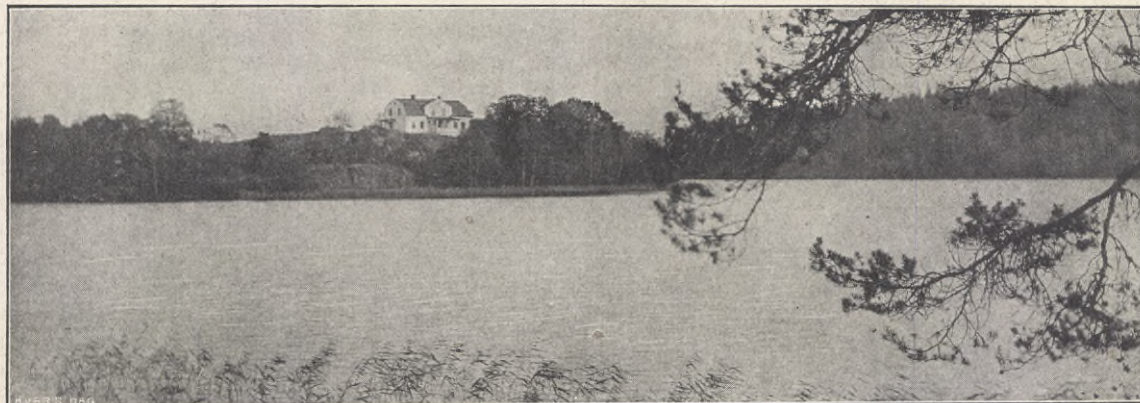
Järnskeppet "Hedvig" af Helsingborg, ett bland offren för orkannatten den 9 och 10 september, strandade vid Bua, norr om Varberg, och sjönk, hvarvid manskapet, på en man när, omkom. Af vidstående fotografi ser man den bramrå, som utgjorde de skeppsbrutnes sista tillflyktsort och hvarifrån de tveivelsutan blifvit räddade om raketapparat funnits att tillgå, i synnerhet som afståndet till stranden blott är c:a 30 ianar. Klander har yppats att kustbefolkningen ej gjorde sin skyldighet, ja, man ansåg saken så enkel att en man med ett rep om lifvet kunnat gå ut och rädda folket. Då man tänker sig stormens hela raseri brytande hafvet i grundbrott mot land samt ser huru djupt fartyget sjunkit, inses lätt huru obefogadt klandret varit. Med de farkoster som finnas på kusten hade räddning varit mer än osäker, hvaremot en fullt utrustad och bemannad lifbåt *möjligen* lyckats om den ej sönderslagits mot under vattnet varande rår, järnrigg m. m. En dykare, som förra veckan var nere, fann allt samman-gyttradt i ett kaos.

Klandret har väckt uppseende t. o. m. i utlandet och berörts i dess press. Illa vore om tilltro skänktes tadel för att icke säga förtal öfver en härdad kustbefolkning, som i ur och skur i sina små båtar på öppna hafvet genom fiske har sin utkomst, är förtrogen med hafvet och säkerligen, om möjlighet funnits, ej sparat sig då det gällt att bispringa skeppsbrutne.

SVENSKA FOLKDANSENS VÄNNER

i Stockholm, stiftad på initiativ af Artur Hazelius, firade den 24 oktober tioårsdagen af sin tillvaro med en särskildt högtidlig »lekstuga». Under kvällens lopp, mellan de många med lif och lust utförda folkdanserna, meddelades, att föreningen af en frikostig gynnare fått som gåfva en villa vid Rönninge station, belägen nära Södertelje, så att svenska folkdansens

vänner nu i likhet med norska ungdomsföreningar har sitt eget hem, dit man på lediga stunder kan företaga utflykter. Vi meddela här en bild af villan i amatörfotografi af ingenjör Ramström, en af föreningens mest bemärkte medlemmar. Villan står ännu omöblerad.

Amatörfoto.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Ståhl—Ob.

DEN TILL SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER NYLIGEN DONERADE VILLAN.

PRINS GUSTAF ADOLF Å FREDENSBORG.

Efter fotografi af K. Hoffotograf Peter Elfelt, Köpenhamn, med tillstånd tagna särskildt för HVAR 8 DAG.

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Oby

Från venster å fotografien: Prins Christian af Danmark, Prinsessan Cecilia af Mecklenburg-Schwerin, Prinsessan Alexandra af Cumberland, Prinsessan Alexandrine af Danmark. Storhertigen af Mecklenburg-Schwerin, Prins Gustaf Adolf, Prins Georg Wilhelm af Cumberland

Prins Gustaf Adolf besökte nyligen Konung Christian å Fredensborgs slott, därvid den unge svenske fursten förlänades med danska Elefanterorden. — Samtidigt voro å det gamla sommarresidenset storhertigen af

Mecklenburg-Schwerin och dennes syster, Prinsessan Cecilia, samt flera af Konungens barnbarn. För HVAR 8 DAG bereddtes tillfälle få fotografera några grupper som säkerligen blifva med intresse mottagna.

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Oby

Från venster å fotografien: Prinsessan Alexandrine af Danmark, — — — — Prins Ernst August af Cumberland, Prinsessan Alexandra af Cumberland, Prinsessan Cecilia af Mecklenburg-Schwerin, Storhertigen af Mecklenburg-Schwerin, Prins Aage af Danmark, Prins Christian af Danmark, Prins Gustaf Adolf, Prins Georg Wilhelm af Cumberland.

De sista bud om Jonas Lie, som nått oss från Paris, ha endast att förtälja om oförminskadt lifsmöd och tvärsäker ungdomlighet. Det är en sjuttio-åring vi fira i dessa dagar, men en sjuttio-åring, som ännu icke gifvit rum åt ålderdomens vemodiga resignation och alls icke betraktar sitt dagsverke som avslutadt.

Lie's diktaröde är märkligt. Först sent och genom en yttre våldsamt omhvälfning i sitt lif kom han till full klarhet om sin bestämelse. Han var utgången från en nordnorsk juristsläkt, och själf valde han äfven den juridiska banan, icke utan en viss själföfvervinnelse, ty det jäste och sjöd inom honom ett något, som icke kunde mätas med paragrafstudier.

Men hans klara hufvud och skarpa iakttagelseförmåga gjorde sig naturligtvis äfven på detta, för honom egentligen främmande område gällande, och det dröjde icke länge, förrän han var både eftersökt och inflytelserik i sitt kall.

Det stannade dock icke vid protokoll. Redan under Lie's studentår hade hans namn varit synligt och uppmärksammat i dagspressen, och han gjorde allt fortfarande som ofast sitt inlägg i dagens frågor. I allt hvad han skref röjdes otvifvelaktigt lejonklon, och det felades hvarken på uppmaningar att utbyta advokatens yrke mot litteratörens eller på anbud som skulle möjliggjort ett sådant byte. Men Lie var betänksam och det kom icke till annat än författarskap »på lediga stunder». Ett sådant kan ju aldrig få någon egentlig tyngd, och man kan därtför säga, att den stora olycka, som han sedan blef utsatt för, räddade honom. En ekonomisk hvirfvind sög honom med sig, och en vacker dag stod han där med två tomma händer och visste, att nu måste det bli allvar med skriftstället, om han och familjen skulle kunna lifva.

Och allvar blef det. Gamla barndomsminnen från det vildt romantiska Nordlandet, hvilka legat och grott under alla dessa år, tvingade sig nu fram och fingo konstnärlig form. Så föddes »Den Fremsynte».

Hittills hade bonde-novellen i Björnsonsk stil varit allena saliggörande. Här hördes en ny klang, och här drog första gången ridån upp för ett skådespel med väldigare scenerier än hvad »Sydlandet» kunde bjuda.

»Den Fremsynte» kan betraktas som Lie's egentliga debutverk. Framgången var glänsande och förskaffade honom ett statens resestipendium. Nu kunde han draga ut att se världen och så lämnade han då, för alltid kan man nästan säga, fosterjorden. Ty sedan har han mestadels varit bosatt i utlandet. Rom var hans första pilgrims mål, och Paris har sedan blifvit hans hjärtestad.

Tro bara icke att han blifvit mindre norsk för det! Först och främst har hans hem därute varit samlingsplatsen för allt hvad norsk heter; det har oupphörligt varit hälsningar och nykomna med en fläkt från fjällen omkring sig. Och

Efter porträtt.

JONAS LIE.

Klubb: Bengt Sjöberg.

så kan en sådan natur som Lie's aldrig förlora sin själfständighet. Som pojke förstod han godt att värna sig med knytnäfvarne, när det gällde. Och i främmande land har intet kommit hans norska jag för nära. För att citera en fin iakttagelse af Hermann Bang: »Han voksede sig aar for aar mere norsk. Det var som kunde han paa afstand med vidunderlig Lydhørhed høre Modersmaalet gro».

Hans nästa böcker »Tremasteren Fremtiden» och »Fortællinger» vunno icke samma framgång som »Den Fremsynte». Med »Lodsen og hans hustru» steg intresset åter — det var i dessa dagar Lie erhöill sitt »Digtergænge» i likhet med Björnson och Ibsen — men

under de följande åren sjönk det stadigt. Flera nya arbeten kommo ut, men man kände sig endast »skuffet». Det var något trefvande öfver dem, man hade en förmimelse af att det icke var det gamla, fasta handslaget, den gamla, klara rösten.

Otvifvelaktigt är också att Lie några år bortåt kämpade en hård kamp för att finna sig själf. Slutligen var dock segern vunnin. 1880 kom »Rutland», och så med korta mellanrum »Gaa paa», »Livssløven», »Familjen paa Gilje», »Kommandørens Døtre» och »Et samliv». Nu kände man igen den »riktige» Lie, nu läste man och förtjustes, och alltsedan har puolikens tillgifvenhet och beundran varit oförminskade.

Hvad är det som gör en diktning gripande? Svaret är alltid detsamma. Pröfvostenen är den personliga äktheten. Lie är Nordlandets och familjelivets, särskildt äktenskapets skildrare. Med andra ord, det är sitt eget bästa han har gifvit oss.

Med varm hand äro hans gåfvor skänkta oss. Och det är också med varmt sinne våra lyckönskningar nu ha gått till mästaren där ute på hans högtidsdag.

Egentligen är det två sjuttio-åringar vi fira. Ty fru Thomasine, som är jämnårig med sin man, får på inga villkor glömmas, fast hon af blygsamhet alltid håller sig i bakgrunden. Men Lie försummar ej tillfället att dela med sig af blomorna åt sin skyddsgudinna; med rösten mättad af hängifvenhet och tacksamhet säger han: »Jeg skylder hendes Indflydelse og Indskydelse under mit Livs Samarbeide ikke blot væsentlig, hvad min Digtning kan eie af fast Kunstform, men tillige ved hendes Indvirken det, som efter haanden har ideelt uddybet og betydeliggjort, hvad jeg saadan har digtet og sat i Liv.»

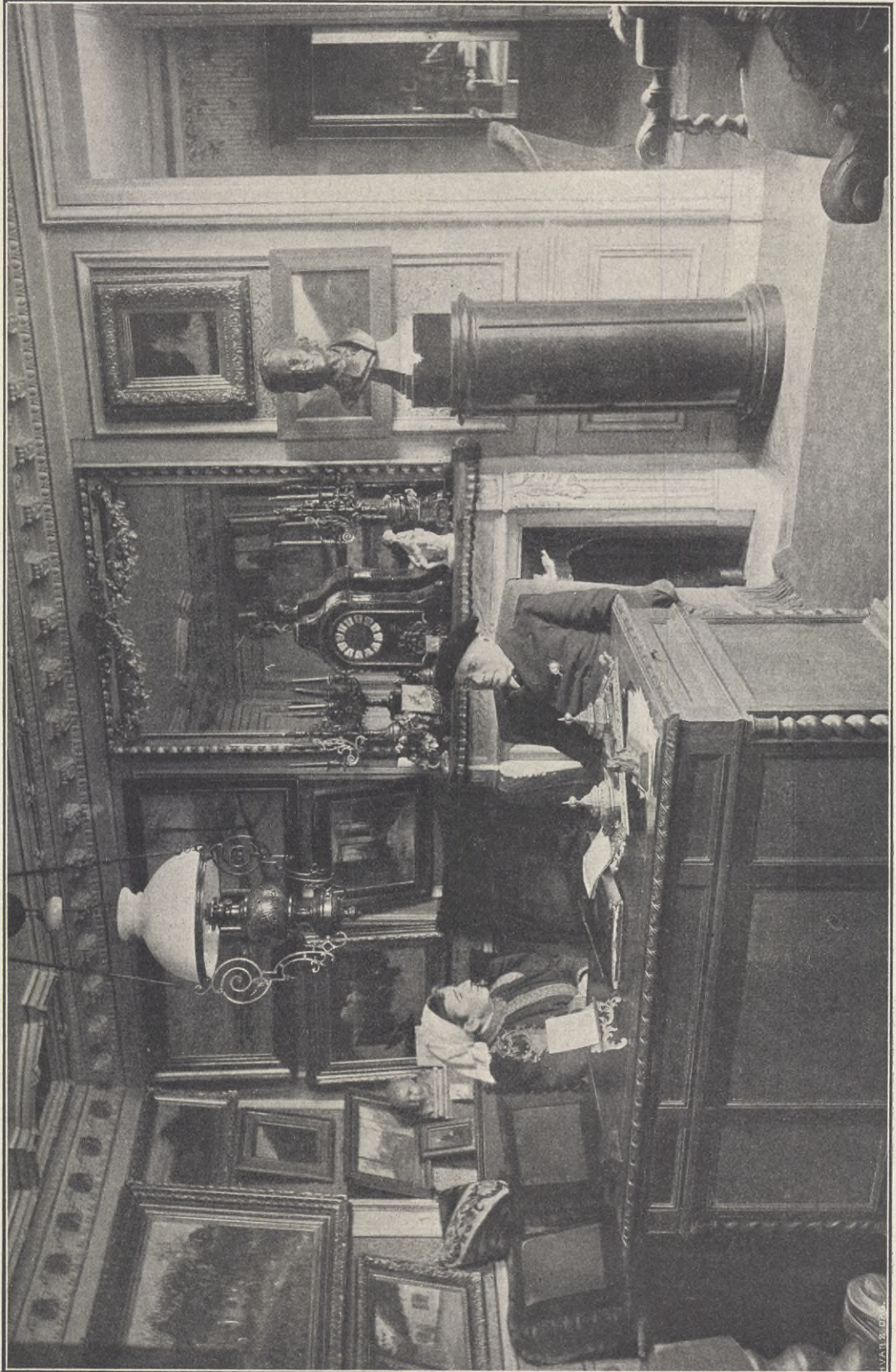
För tio år sedan, när Jonas Lie och hans fru voro föremål för en hyllning liknande den som kommit dem till del i dessa dagar, uttalade den berömda författaren i »Samtiden» denna önskan:

»Vi har bægge en Følelse som om vort Samarbeide nok endnu kunde skabe Bøger om Ting, der ligger os paa Hjerte endel Aar frem i Tiden. Maatte det forundes os!»

Vi kunna godt antaga, att dessa ord sades i går. Och så instämna vi: Mätte det förunnas dem!

FRU THOMASINE LIE.

JONAS LIE OCH HANS MAKA I DERAS HEM I PARIS.

Efter fotografi.

Kthsk.: Kem. A.-B. Bengt Stjernqvist Skåm.-Gbg

Efter porträtt.

JOHAN HALVORSEN MED FRU.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

Efter porträtt.

ARMAS JÄRNEFELT.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

Nationalteaterns i Kristiania kapellmästare *Johan Halvorsen*, känd äfven som talangfull kompositör och utmärkt violinspelare, anförde den symfonikonsert, som den 4 november, föreningsdagen, ägde rum å k. teatern i Stockholm, medan hr Tor Aulin i sin tur anförde norska Nationalteaterns symfonikonsert samma dag i Kristiania. Vi gifva här en af HVAR 8 DAGS i Stockholm fotograf tagen bild af hr Halvorsen och hans hustru, född Grieg, en brorsdotter till den store kompositören samt ett porträtt af den unge begåfvade pianisten *Karl Nissen*, som till nyligen af-

KARL NISSEN.

lidne Fru Erika Lie-Nissen, och som uppträdde vid "norska konserten".

* * *

Konsertföreningens i Stockholm andra abonnemangskonsert skall äga rum som den 10 nov. under anförande af finske kompositören Armas Järnefelt, medan föreningens ordinarie dirigent, hr Tor Aulin, biträder som solist. Programmet skall delvis vara finskt, upptagande symfonier af Sibelius och Järnefelt själf.

EN MINNESBILD

AF DEN NYLIGEN AFLIDNE STORE TYSKE VETENSKAPSMANNEN
PROFESSOR TH. MOMMSEN.

Kliché: Kom. A.-B. Bengt Sjöfverparre, Sthlm—Öbg.

Efter en fotografi tagen vid det tillfälle, för några år sedan, då Professor Mommsen på franska språket höll föredrag i Vetenskapsakademien i Paris.

FRIMURARE-BARNHUSET I STOCKHOLM.

MED ANLEDNING AF 150-ÅRS DAGEN DEN 1 NOVEMBER.

Den 1 November kunde Frimurarebarnhuset, numera vid Kristineberg, i Stockholm fira sitt 150-års-jubileum.

Det var med anledning af "den besynnerliga glädje och fågnad däröfver", att drottning Lovisa Ulrika nedkom med en dotter, (Sofia Albertina), som Frimurareorden år 1753 beslöt anslå medel till upprättandet af ett tidsenligt barnhus. En prinsessa hade inom vårt svenska konungahus då ej blifvit född på 64 år.

Den 17 november kunde det beslutade barnhusets styrelse hålla sitt första sammanträde och den 5 december 1753 sanktionerades stiftelsen som "publique inrättning".

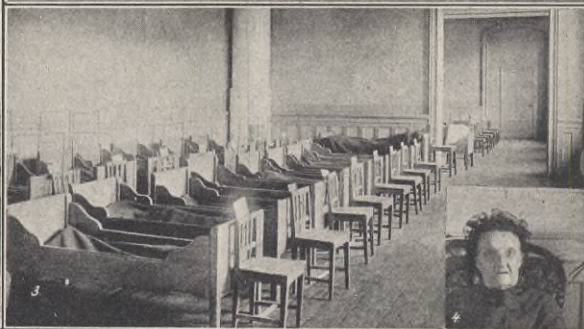
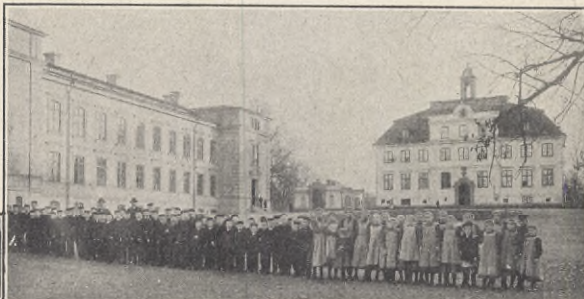
Till att börja med var barnhuset inrymdt i hörnet af Skeppar- och Storgatorna på Ladugårdslandet, men flyttade därifrån år 1757 till en inköpt tomt vid Jakobs- och Malmorgsgatorna (där numera den stora badanstalten är belägen). Här residerade barnhuset i öfver 110 år.

År 1864 inköptes egendomen Kristineberg å Kungsholmen vid Drottningholmsvägen för ett belopp af 120,000 kr. Säljare var prins August, hertig af Dalarna. Tre år därefter skedde inflyttningen.

Vi presentera härmed i dag en del bilder från Kristineberg.

Antalet barn utgör numera 130—150, hvaraf c:a en tredjedel flickor. Barnen erhålla undervisning i alla folkskoleämnena samt äfven i yrken, som bedrifvas för barnhusets eget behof, såsom skrädderi, skomakeri, trä- och järnslöjd, trädgårdsskötsel, borstbinderi samt, för flickorna, i väfnad, kokkonst och olika slags handarbeten.

Den egentliga minnesfesten med anledning af 150-års-jubileet kommer icke att äga rum förrän i December.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kitté: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sklm—Gbg

FRIMURAREBARNHUSET Å KRISTINEBERG (1).
SKOLSAL (2), LOGEMENT (3), »JUNGFRU KARIN», sjuksköterska å barnhemmet sedan 1861 (4), SKOMAKERIVERKSTADEN (5)
SLÖJD (6), TRÄDGÅRDEN (7), KÖKET (8).

HVAR 8 DAG.

K. F. U. M:s SANGKÖR: 1. Dir. *Hugo Lindquist*, Körens nuvarande dirigent. 2. Kamrer *Axel Taube* fr. Malmö, Körens upphöfsman och förste ledare.

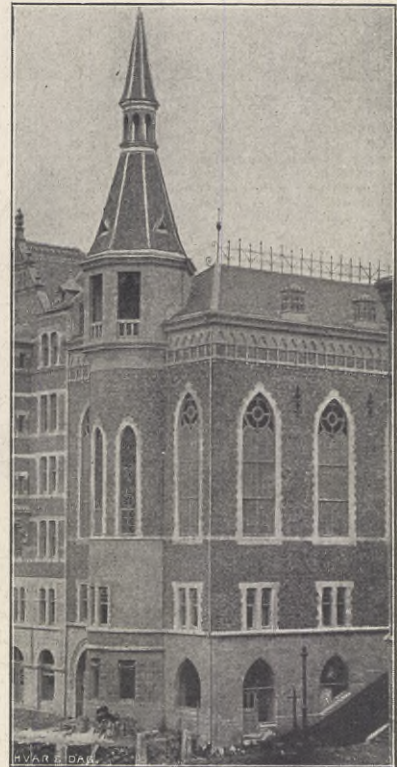
Kliché: *Kon. A.-B. Bengt Silfverparre Sklm—Gbo*

Svenska K. F. U. M.-kören, bestående af 46 utvalda sångare från skilda delar af landet, har till förmån för K. F. U. M. i Stockholm konserterat i hufvudstaden och haft mycken framgång, tack vare vackra röster och god samsjungning.

Vi begagna oss af tillfället att erinra om, att K. F. U. M. om kort tid kan fira 60-årsjubileum. Den lifskraftiga föreningen stiftades nämligen i London 1844 af dåvarande handelsbiträdet *George Williams*, som då blott var 23 år gammal. Hvad som i hög grad bidragit till K. F. U. M:s framgång är utan tvifvel föreningens praktiska läggning. Utom den direkta religiösa verksamheten bereder föreningen tillfälle till undervisning i språk, stenografi, handelsvetenskap, sång och musik, m. m. Föredrag och diskussioner anordnas, samkväm hållas, bibliotek och tidningar finnas till medlemmarnes förfogande, och dessa ha äfven tillfälle att öfva gymnastik och slöjd.

I Sverige har K. F. U. M. — de olika föreningarne på skilda platser i vårt land slöto sig, i likhet med hvad fallet är i andra land, 1887 tillsammans till ett förbund — vuxit sig särdeles starkt. Ett synnerligen praktiskt inrättadt hus äger föreningen i Stockholm, beläget vid Birger Jarls gatan 35. Stora salen här är som bekant, mycket upptagen äfven till offentliga konserter och föredrag — en följd af den brist som råder i hufvudstaden på lämpliga lokaler till dylika ändamål. En person, som särskildt bör nämnas, då det gäller K. F. U. M. i Stockholm, är föreningens energiske sekreterare dr: *Karl Fries*, som är oafbrutet upptagen af de många löpande göromålen i den vidsträckt verksamheten.

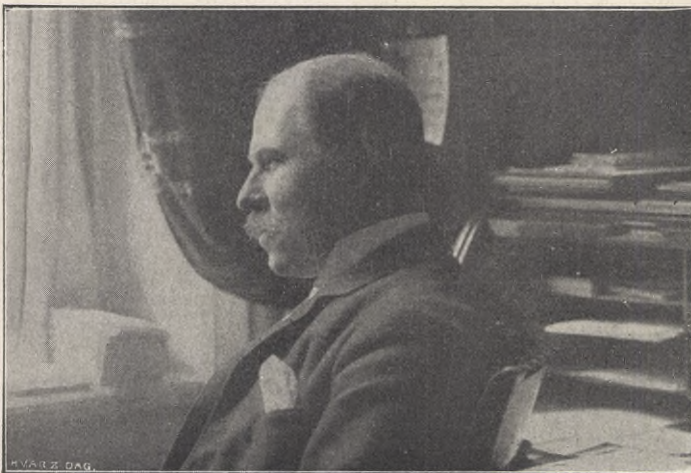
NY KYRKOBYGGNAD.

Amatörfoto.

Kliché: *Bengt Silfverparre*.

I Göteborg har vid Linnégatan byggts en ny kyrka för 2:dra Baptistförsamlingen och har det lilla tämplet fått namnet Linnékyrkan.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

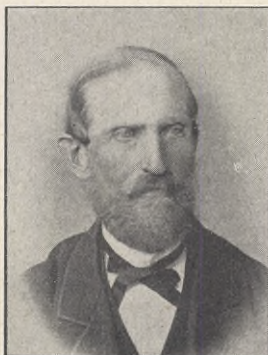
Kliché: *Bengt Silfverparre*.

Dr: *KARL FRIES*, Föreningens sekreterare.

HENNING BERGER.

Den unge författaren Henning Berger har med sin nya bok "Rida" visat sig vara en skarpsynt skildrare af Stockholmslivet. På ett ytterst troget och konstnärligt värdadt sätt gifver han bilder, särskildt från de i ett eller annat afseende urspårade värd. B:s ögonblicksfotografier äro ovanligt skarpt och lyckligt tagna.

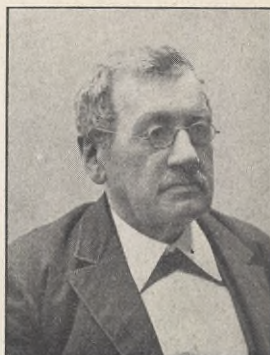
O. T. HEURLÉN.

Ett mera ovanligt jubileum kunde den bekante kantorn i Röke och Torups församling i Skåne, Oscar Th. Heurlén fira den 23 okt. Det var denna dag 50 år sedan han tillträdde samma befattning. Vid sidan af denna har han i 32 år varit anställd i Röke Sparbank samt har förestått postkontoret därstädes.

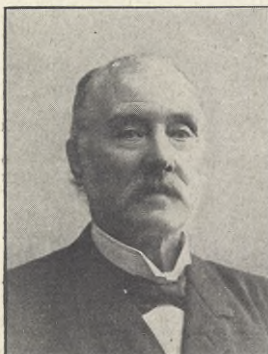
C. O. H. FRÄNDBERG.

Stationsinspektören Carl Oscar Henning Frändberg i Nyländ firade nyligen 40-årsjubileum som järnvägs tjänsteman. Han anställdes nämligen 63 vid Östra stambanan och har sedan dess dels varit bitr. ingenjör vid järnvägsbyggnader, dels tjänsteman.

AUG. BACKMAN.

F. d. kommissions- och afvittningslandtmätaren August Backman i Stockholm fyllde den 23 oktober 80 år.

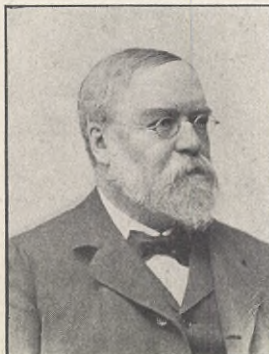
G. ANDERSSON.

76 år fyllde nyligen godsägaren G. Andersson å egendomen Brunneby i Östergötland. Det ovanligt naturskönt belägna godset omtalas redan 1269 och har under årens lopp tillhört många af landets förmåligare släkter.

C. BÜLOW.

70 år fyllde den 28 okt. en af svenska prässens veteraner, f. d. redaktören och utgifvaren af Folkets Tidning i Lund Christian Bülow. Riksdagsman i andra kammaren för Lunds stad åren 91-93, är B. sedan öfver ett 20-tal år tillbaka stadsfullmäktig i Lund.

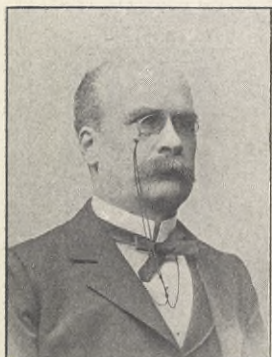
ARVID GUMÆLIUS.

70 år fyller den 25 nov. direktören för Allm. lifförsäkringsbolaget i Stockholm Arvid Gumælius. G. har, som bekant, varit redaktör för Nerikes Allehanda, i många år led. af andra kammaren, statsrevisor m. m. Grundade 67 i Örebro den första svenska folkbanken.

E. A. PALANDER.

Grosshandlaren och ryske vice konsuln Erik Adolf Palander i Karlskrona fyllde den 3 november 70 år.

A. R. HERLITZ.

Revisorn i Kongl. generaltullstyrelsen Axel Rudolf Herlitz fyllde den 30 okt. 60 år. Student 61, kammeratex., e. o. kammarskrifvare i tullstyrelsen samt e. o. kontorsskrifvare i Sthlms stads kammarkontor 62, kanslist hos sundhetsnämnden 65, numera statistiker. Revisor i tullstyrelsen 78.

H. SLETTENGREN.

Postmästaren i Kalmar Herman Slettingren fyllde den 3 nov. 60 år. S. har sedan 65 tjänstgjort vid postverket och utnämndes 83 till postm. i Söderhamn och 1900 i Kalmar. Tjänstgjorde vid Fältposten under höstmanövrerna 71 i Skåne och 74 i Västergötland.

B. U. A. HUMMERHIELM.

Prosten och kyrkoh. frih. Bror Uno Alexander Hummerhielm fyllde den 20 okt. 55 år. Prästvigd 73, komminister i Ljungby, domkyrkoadjunkt i Kalmar samma år, i Hulterstad o. Stenåkra 74, kyrkoh. i Segerstad 82, i Resmo och Mörbylånga 88, prost öfver lands södra distrikt 94, kyrkoherde i Köpings pastorat 96.

G. A. U. v. STRUSSENFELT.

Ryttmästaren vid Lifgardet till häst Gunnar Alexander Ulrik von Strussenfelt fyllde den 25 okt. 55 år. Undertöjtnant 67, löjtnant 74, ryttmästare 87, beviljades S. 98 afsked.

PORTRÄTTGALLERI

K. LITHMAN.

Grosshandlaren och konsult i Kapstaden Karl Lithman fyllde den 13 okt. 50 år. L. är känd för sin hjälpsamhet mot landsmän och öfverlämnade nyligen en genom personlig insamling hopplagd summa till Norrlandska nödhjälpsfonden. Född i Göteborg.

F. J. E. WESTERMARK.

50 år fyllde den 5 nov. professorn vid Karolinska institutet Frans Johan Eugen Westermarck. Med. lic. 83, promoverades W. 87 till med. dr och förordnades s. å. till docent i obstetrik och gynekologi vid Karolinska institutet samt utnämndes till professor i år.

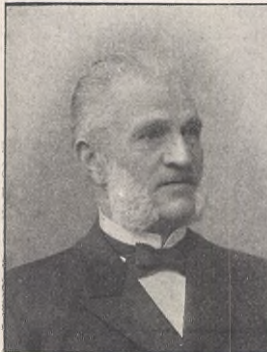
H. WULFF.

Tyske konsult i Norrköping, disponenten för Holmens Bruk och Fabriks A.-B. Hugo Wulff fyllde den 30 okt. 50 år. W. var under åren 80—86 köpman i Stockholm, blef 86 disponent för det stora Holmens bruk. Ordf. i styrelsen för Skand. Kredit A.-B.s kontor i Norrköping sedan 99.

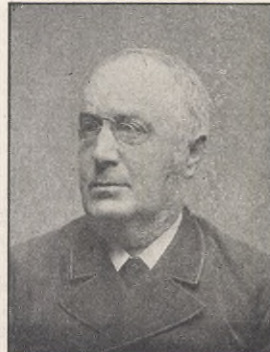
B. FLORÉN.

Grosshandlaren i Göteborg Bernhard Florén fyllde den 3 nov 50 år. Ledamot af Handelsföreningens fullmäktige, af styrelsen för Göteborgs Köpmansförening, är F. ordförande i styrelsen för Göteborgs Fiskeriförening.

C. F. HÖGLUND. †

F. urfabrikören Carl Fabian Höglund afled i Stockholm den 1 nov. 71 år gammal. Den afledne som i många år innehade en af hufvudstadens mest ansedda uraffärer, var länge led. af Stockholms stads handverksförening och dess kassakontrollant.

A. F. ROHDIN. †

† Den 1 nov. afled i Lidköping direktören för Lidköpings Mek. Verkstad Abraham Fredrik Rohdin, född 32. R. har inom det kommunala lifvet nitiskt och verksamt deltagit. Under 27 år ledamot af stadstullmäktige, däraf 9 år som ordförande.

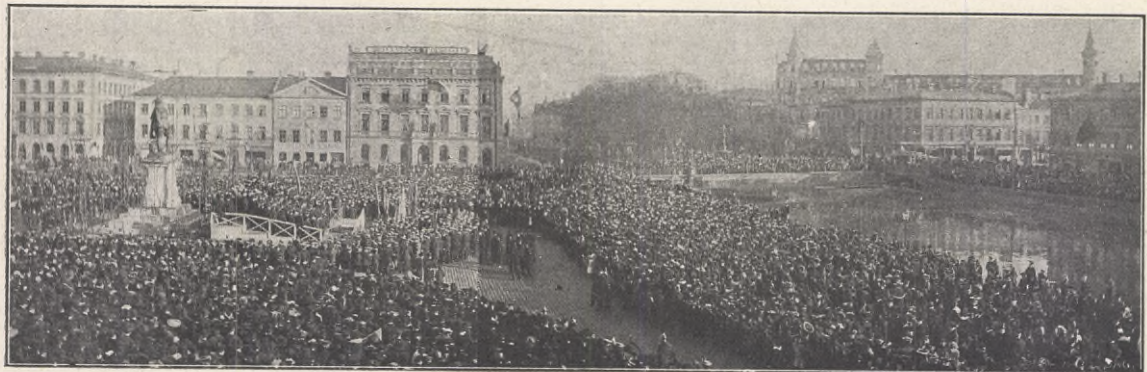
S. H. LITTORIN. †

Den 31 okt. afled i en ålder af 69 år godsägaren Sven Henrik Littorin på sin egendom Bertorp. L. var en framstående jordbrukare och hade som sådan särskildt lagt an på häststammens förbättrande. Under en tid ledamot af Riksdagens första kammar.

E. E. LUNDBÄCK. †

Den 21 okt. afled i Stockholm poliskommissarien i 6:te distriktet, e. o. hofrättsnotarien Ernst Erik Lundbäck. Född 61 anställdes han 81 i polisverkets tjänst och blef 90 kommissarie i Jakobs distrikt.

Amatörfoto.

Kivohé: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre Sklm—Gbg

I GUSTAF ADOLFS STAD DEN 6 NOV. 1903. Hur hjältekonungens minne hyllas i Göteborg.

EN SVENSK PRIVATMAN FÖRKLARAR DET STOLTA ALBION KRIG.

För HVAR 8 DAG af *Olof Sjöström*.

Det är en i historien helt visst enastående händelse, som vi gå att närmare omtala. Den djärfve var Nils Clauson, herre till Vik i Uppland samt Ellinge i Skåne.

Först emellertid något närmare om denne i viss mening märklige man!

Bland de i unionsfejden handlande personerna intager Nils Clauson ett bemärkt rum. Det var icke endast hans rikedom, stolthet och tilltagsenhet, som ställde honom i främsta ledet, det var säkerligen lika mycket börden, som beredde honom rum bland den tidens stormän. Han var nämligen systerson till konung Karl Knutsson och köttlig kusin till riksföreståndaren Sten Sture d. ä.

År 1474 blef han vald till svenskt riksråd, och 1481 utsågs han till höfvidsman på Elfsborgs fästning. Vid mötet i Kalmar 1476 var han en bland de svenske fullmäktige, likaså vid mötena i Halmstad 1482, Kalmar 1483, 1484, 1494, 1495 och i Lödöse år 1496.

Nästan hvarje år hade man möten, hvarest underhandlingar fördes om danske konungens val äfven i Sverige. Ständigt slöt sig dock herr Nils till det fosterländska partiet, i spetsen för hvilket stod riksföreståndaren herr Sten. Vid den brytning, som år 1495 inträffade mellan riksföreståndaren och Svante Sture synes han emellertid ha närat sig den senare. Det var han, som jämte ärkebiskop Jakob Ulfsson och Erik Trolle i Gråbrödraklostret å Munkholmen 1497 öfverlämnade Sten Sture att uppgifva Stockholms slott och dagtinga med konung Hans.

En tvist om några inlösta familjegods vidgade klyftan mellan de båda släktingarne, och vid drottning Kristinas kröning 1499 uppträdde herr Nils med åtskilliga anklagelser mot f. d. riksföreståndaren. Det berättas, att då han hos konung Hans beklagat sig öfver att Sturen gjort honom stor orätt, konungen satiriskt skall hafva svarat:

»Thet är sant, herr Sten hafver visserligen icke gjort eder rätt.»

De närvarande förstodo mycket väl den underförstådda meningen, som var den, att herr Sten rätteligen bort ta hufvudet af sin kusin, emedan denne, enligt hvad ryktet påstod, skulle ha allt för intimt umgåtts med herr Stens gemål, fru Ingeborg.

År 1501 utbröt ånyo striden mellan Sten Sture och konung Hans, som skyndade till Danmark för att hämta förstärkning, lämnande sin drottning att med 1,000 man försvara Stockholm. Efter 8 månaders belägring, och sedan försvararne genom hunger och sjukdom samfamsmält till 70 man, måste den

hjältedmodiga kvinnan uppgifva slottet åt Sten Sture. Att herr Nils nu åter närat sig Sturepartiet, finna vi däraf, att hans namn återfinnes bland de svenska riksråd, hvilka undertecknade kapitulationen.

Efter Sturens död utsattes år 1505 ett möte i Kalmar, där de unionella förhållandena skulle ordnas. Då konung Hans i spetsen för en här af 3,000 man ditkom, mötte emellertid hvarken rådet eller den nye riksföreståndaren Svante Sture. De utblifna förklarades af den förbittrade konungen för upprorsstiftare och dömdes förlustiga lif, ära och gods.

Hårdast drabbades herr Claus, som hade egendom i Danmark. Konung Hans indrog Ellinge och sålde det till Hans Krummedige.

Herr Nils stannade visligen i Sverige. Han var gut med Margareta Brock, dotter af Lave Brock och Elsa Laxmand, och hade med henne fyra barn, bland hvilka märkes sonen Knut, som slöt sin ätt och som nära ett helt år försvarade fädernegården Vik mot Gustaf Vasa.

Sedan vi nu i korthet uppdragit de yttre konturerna af denne stormans lif, öfvergå vi till att redogöra för den bragd, som beredt honom denna minnesruna i HVAR 8 DAGS spalter.

Elfsborg var, som bekant, vid denna tiden Sveriges enda plats vid Västerhavet. Från intet annat ställe på västkusten kunde Sverige idka handel med andra länder. Som befallningsman på Elfsborg skaffade sig Nils Clauson skepp, med hvilka han dref en efter den tiden betydlig utrikes handel. Emellertid inträffade, att ett af hans fartyg, som värderades till 1,500 gyllen, uppringades af engelsmännen i Hillefort, hvarest det kvarhölls. Herr Nils vände sig till engelska regeringen med anhållan att återfå sitt fartyg, men förgäfves. Slutligen fick han dock löfte om full ersättning, ett löfte, som oaktadt ständiga påminnelser dock aldrig infriades. Att svenska rådet åtog sig herr Nils' sak hade ingen verkan.

Då beslöt Nils Clauson helt resolut att taga saken i sin egen hand. Han utverkade af svenska regeringen rättighet att själf försöka skaffa sig rätt. År 1495 den 25 mars utfärdade han så ett öppet örlogsbref, skrifvet på plattyska, hvari han förklarade England krig. Kapare utrustades och kaparebref utfärdades, hvilka berättigade sina innehafvare att taga alla engelska fartyg och varor. Englands handel led härigenom icke obetydligt afbräck, och den djärfve slottsherren på Elfsborg hade åtminstone den tillfredsställelsen att se sig mångdubbelt hämnad.

Nils Clausons död inträffade sannolikt år 1512, ty efter detta år nämnes han icke mera.

HVAR 8 DAGS PRISTÄFLAN.

De i en oändlig mängd inlämnade lösningarne ha nu granskats. Vid vederbörlig drägnings inför Notarius Publicus, ha de för täflingen afsedda prisnålar fördelats:

Första pris, Kr. 50, till fröken Frances Macfie, Uddevalla.
Andra pris, Kr. 20, till hr John Faleij, Kungsg. 30, Linköping.
Sex extra pris à Kr. 5 hvardera till: Karl Larsson, Linneofta, Klippan; Fru Hilda Johnson, Uplandsg. 24, Stockholm; C. D. Gustafsson, Dalagatan 68, Stockholm; T. Schröder, Långshyttan; Dagmar Ekström, Sten Stureg. 20, Göteborg; John Jonason, Klara Norra Kyrkog. 5, Stockholm.

Riktiga lösningar ha vidare insändts af: Harald Ekegren, Kneippbadet; Karl Jansson, Karlskrona; Ernst Lundholm, Stockholm; Fritiof Eriksson, Göteborg; Alma Hellsten, Uppsala; Axel Johnson, Stockholm; Gunnar Axelsson, Uppsala; Boll Korn, Stockholm; Hj. Leffler, Stockholm; Carl G. Grén, Göteborg; F. H—n; Fr. Schröder, Stockholm; S. von Stapelmohr, Uppsala; Victor Idström, Karlshamn; John Örnberg, Kolbäck; Alma Jansson, Stockholm; E. G. Lundholm, Stockholm; Gunhild Larson, Norrköping; John Dure, Norrköping; "Anna", Uppsala; Tyra Vide, Långshyttan; Sara Nilsson, Göteborg.

Lösningen är som följer: 1, 35, 41, 43, 49, 52, 56, 57, 60, 61, 62, 63, 81, 87, 89, 94, 99, 103, 109, 110, 113, 115, 120, 121, 126,

131, 142, 147, 151, 155, 158, 159, 161, 163, 167, 169, 173, 179, 186, 189, 193, 196, 206, 207, 209, 222, 226, 232, 234, 235, 239, 241, 248, 249, 255, 257, 262, 263, 265, 269, 271, 273, 278, 281, 286, 289, 297, 310, 312, 313, 315, 319, 321, 323, 327, 329, 331, 332, 334, 336, 343, 348, 354, 356, 358, 359, 369, 371, 373, 377, 378, 379, 382, 383, 384, 391, 393, 395, 400, 401, 407, 411, 412, 413, 414, 417, 423, 424, 425, 428, 429, 430, 431, 431, 434, 435, 442, 443, 445, 448, 452, 453, 455, 459, 460, 461, 463, 464, 465, 468, 468, 468, 469, 473, 473, 479, 481, 485, 492, 495, 500, 501, 503, 511, 513, 514, 516, 516, 517, 524, 525, 529, 535, 537, 539, 541, 542, 545, 548, 548, 549, 555, 559, 561, 561, 564, 571, 574, 580, 584, 585, 587, 587, 597, 602, 605, 609, 613, 615, 620, 621, 625, 629, 631, 634, 635, 640, 641, 645, 647, 649, 650, 650, 651, 651, 651, 652, 653, 659, 659, 661, 669, 671, 674, 675, 679, 681, 685, 686, 689, 692, 692, 697, 701, 709, 717, 719, 720, 721, 726, 727, 728, 730, 732, 733, 734, 736, 737, 740, 742, 744, 747, 751, 753, 754, 756, 760, 760, 761, 761, 762, 764, 765, 766, 768, 769, 772, 774, 775, 776, 780, 784, 792, 794, 796, 797, 802, 802, 802, 802, 803, 808, 808, 819, 819.

Af en del insända lösningar kunde man med tämlig visshet antaga att felskrifning vid utskrifvandet skett, hvilket af en och annan bör tagas som förklaring öfver att icke synas å förteckningen ofvan.